

Forholdstalsvalgmaaden. Det gik lidt broget til med at gøre disse Resultater op sidste Gang. Der viste sig megen Misforstaaelse med, megen Uklarhed over, hvad Paragraffen egentlig sagde. Den Metode, som den efter Fortolkningen til syvende og sidst indførte, den d'Hondtske Metode, er efter min Mening en slet Udregningsmetode. Jeg tror, „Den største Brøk“-Udregningsmetode i Tilslutning til den Andra'ske Opfattelse er betydelig bedre. Men det er klart, at det er der heller ikke Grund til at komme ind paa i et Lovforslag af den foreløbige Karakter som det, her drøftes. Det ærede Medlem for Hurup-Kredsen (Frøkjær) gjorde nogle Bemærkninger om, at man ved Forholdstalsvalgmaaden skulde søge at komme dertil, at der ikke blot stemtes efter Lister, men at man ogsaa kunde stemme efter Personer, og Vælgerne saaledes kunde gøre deres Indflydelse gældende paa, i hvilken Orden de forskellige Repræsentanter blive opførte paa Listen. Det ærede Medlem sagde, at det var meget let. Jeg tror nu, at han betydeligt undervurderer Vanskelighederne ved dette. Det har været forsøgt adskillige Steder, og jeg kan vistnok sige, at det i Praksis er glippet overalt. Det har f. Eks. været forsøgt at lade hver Vælger stemme paa den, han syntes var bedst egnet til at komme i Spidsen paa Listen, og saa gjorde man det op paa den Maade, at den, som fik det største Antal Stemmer, kom som Nr. 1, og den, der fik det næststørste Antal Stemmer, kom som Nr. 2. Jeg ved ikke, om det var den Fremgangsmaade, det ærede Medlem tænkte sig. Men hvis denne Fremgangsmaade anvendes, ville det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer se, at saa bliver det en fuldkommen kaotisk Forvirring. Tænk, at der paa en Liste afgives for Eksempel 2,000 Stemmer, og disse 2,000 tillige skulle stemme paa Personer, saa ville for Eksempel 1,500 have en Mand i Spidsen, og saa stemme de paa ham, og han kommer ind som Nr. 1, og det er meget godt, men saa bliver det et fuldkomment Slumpetræf for de følgende Kandidater; de 500, der blive tilbage, bestemme ganske tilfældig deres Orden og de 1,500, der have anbragt deres Stemmer i første Omgang, faa nu ingen Indflydelse.

Der har været anvendt mange andre

Metoder, men ingen af dem har, saa vidt jeg kan skønne, vist sig hensigtsmæssige i det praktiske Liv. De have i Norge en matematisk set meget smuk, men meget indviklet Metode. Den har ført til, at den ene Part ved en behændig Anvendelse af sine Stemmer kan bytte om paa Ordenen af det modsatte Partis Kandidater. Jeg tror, at det sidste Gang ved Byraadsvalgene i Kristiania var Højremændene, som havde nogle Stemmer tilovers, og de anvendte dem saa behændigt, at de fik den Del af Venstremændene valgt ind i Kommunalbestyrelsen, som Venstre nødigst vilde have, men som Højre helst vilde have. Lignende Ting tror jeg, man ved alle disse Fremgangsmaader er udsat for. Det praktiske Liv har her vist sig at medføre overordentlig store Vanskeligheder ved en saadan Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden. Men det Spørgsmaal ligger jo i en vis Forstand ikke for lige i Øjeblikket. Det afgørende er ikke paa dette Punkt. Først ved kommende Forhandlinger om en almindelig Revision kan der være Tale om for Alvor at tage en Undersøgelse op deraf.

Jeg skal til Slutning fremhæve, at dette Lovforslag har en Betydning, som rækker ud over selve dets Indhold for Kommunernes Vedkommende. Ærede Medlemmer ville ikke være blinde for, at det staar i nøje Forbindelse med den Forhandling om en Grundlovsforandring, som er paabegyndt her i Tinget, og som formodentlig i Løbet af Vinteren vil blive ført videre og føre til en Forhandling ogsaa i det andet Ting. Under disse Grundlovsforhandlinger blev der fra adskillige Sider, fra det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og ogsaa fra det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), tror jeg, fremhævet, at man burde bygge det andet Ting paa de kommunale Raad, gøre dem til Udgangspunkt for Valgene til Landstinget. Vi have fra vor Side ikke foreslaaet dette. Naar vi ikke have foreslaaet det, er det i og for sig ikke, fordi vi principielt ere Modstandere deraf. Jeg tror, at de to Valgmaader, som Juni-Grundloven anviser, kunne vejes mod hinanden. Den ene af de to Valgmaader har sine Fortrin, den anden sine. En Svaghed, som har bidraget til, at vi ikke have valgt Kommuneraadene som Udgangspunkt,